

Семинар з проблем енергетики 22 грудня відбувся в науковому парку «Київська політехніка» в рамках заходів Німецько-українського енергетичного форуму 2010. У його роботі взяли участь вітчизняні та зарубіжні фахівці, представники дипломатичного корпусу, студенти та ін.

Вітаючи присутніх, перший проректор НТУУ «КПІ» Ю.І.Якименко зауважив, що обговорення нагальних

великий досвід створення і використання відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) та готова поділитися ним з партнерами. Він також звернувся до молоді, «яка років через 30 визначатиме економічне обличчя України», зробити свій внесок у справу захисту клімату та відновлення навколишнього середовища. «Держави, які залежать від експорту сировини, є державами-пенсіонерами. Розробляти нові сучасні

досвід та бачення майбутнього в питаннях сталого енергозабезпечення. Він побажав присутнім жити в суспільстві, де домінуватиме чиста енергія, та зауважив, що ресурси розподілені між країнами нерівномірно, що є джерелом економічного та політичного напруження у світі. За прогнозами експертів, до 2020 р. ВДЕ мають забезпечувати до 20% енергоспоживання.

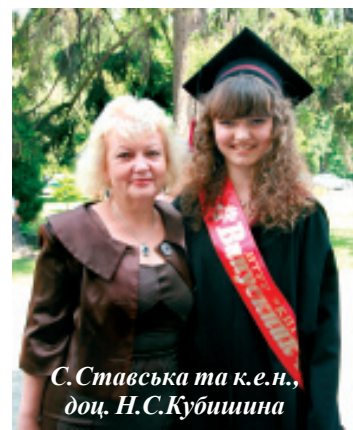
Артем Ковальчук – доцент ІЕЕ поінформовав, що в НТУУ «КПІ» проблемами енергетики займаються три підрозділи – ТЕФ, ФЕА та ІЕЕ. Зокрема, розглядаються питання поєднання традиційних та відновлюваних джерел енергії, гармонізації засобів накопичення різної природи та ін. Він розповів, що в 22-му корпусі вже рік існує мікроенергостанція для комплексного використання традиційних та ВДЕ (з резервуванням від зовнішньої мережі). Функціонування системи генерування та споживання енергії під єдиним управлінням можна поширити й на інші корпуси університету чи на весь КПІ.

Завідувач кафедри відновлюваних джерел енергії, заступник директора Інституту відновлюваної енергетики НАН України д.т.н. С.О.Кудря у своєму виступі, зокрема, зауважив, що фахівці кафедри, яку він очолює, є затребуваними і працюють в різноманітних компаніях за спеціальністю. Науковці кафедри беруть участь в розробленні реальних технічних проєктів з вітро- та сонячної енергетики, які впроваджуються в Україні та за кордоном.

При різних підходах і баченні ситуації на майбутнє, учасники зустрічі були єдиними щодо нинішнього стану вітчизняної енергетики: Україна стоїть перед викликом адаптувати протягом наступних років своє енергопостачання до вимог сучасного зростаючого індустріального суспільства. При цьому енергетична політика має забезпечити безпеку постачання, скорочення міжнародної залежності, підвищення ефективності виробництва й використання енергії та тепла, а також враховувати можливості майбутніх зобов'язань щодо захисту клімату.

Н.Вдовенко

Перемога студентки ФММ

С. Ставська та к.е.н., доц. Н.С.Кубишина

Участь у Всеросійському конкурсі «Краща студентська дипломна робота у сфері маркетингу» стала традицією для студентів кафедри промислового маркетингу НТУУ «КПІ». Минулого року призіві місця посіли дві бакалаврські дипломні роботи. За підсумками цьогорічного конкурсу магістерська дипломна робота Світлани Ставської на тему «Маркетингове забезпечення впровадження інновацій на ринку інтелектуальної нерухомості» посіла перше місце. Дипломом нагороджено викладача кафедри промислового маркетингу к.е.н., доц. Надію Сергіївну Кубишину за наукове керівництво кращої магістерської роботи конкурсу.

Конкурс організовано спільними зусиллями Російської Економічної Академії ім. Г.В. Плеханова та Гільдії Маркетологів. Цього року було відібрано понад 240 робіт з-поміж 92 вузів 70 різних міст Росії, України, Білорусі, Казахстану.

Переможниця конкурсу висловлює подяку викладачам, які зробили значний внесок у написання науково-дослідних робіт за напрямом інноваційних ресурсозберігаючих технологій, особливо к.е.н., доц. С.В.Войтко, к.е.н., доц. О.В.Зозульову, к.е.н., доц. Н.С.Кубишиній, д.ф.-м.н., проф. С.О.Солнцеву.

За інформацією ФММ

Українсько-німецький енергетичний форум

проблем енергетики нашої держави, в якому беруть участь зарубіжні експерти, є великим корисним для студентів та науковців енергетичної галузі, сприяє встановленню прямих контактів з розробниками енергоефективних пристроїв та технологій, спонукає до виникнення нових ідей тощо.

Надзвичайний і Повноважний Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні Ганс-Юрген Гаймзют у своєму виступі подякував керівникам НТУУ «КПІ» за плідну співпрацю та висловив задоволення присутністю у залі великої кількості молоді. Він звернув увагу на той факт, що Україна має великі природні можливості для впровадження вітрових, сонячних, біоенергетичних та ін. джерел енергозабезпечення. Німеччина ж має

види промисловості – ось чим мають займатися країни сьогодні», – сказав пан посол.

Увазі присутніх було запропоновано експертне дослідження, виконане німецькими фахівцями, де розглядалися питання розвитку ВДЕ в Україні та надано рекомендації щодо економічної політики.

Радник Посольства ФР Німеччина в Україні Михайло Лещенко звернувся до молоді ще раз наголосивши, що майбутнє країни в їхніх руках, та запросив до співпраці, зокрема і через систему академічних обмінів ДААД, що надає можливості українським студентам навчатися та стажуватися в німецьких ВНЗ.

Керівник бюро Фонду Генріха Бюлля в Україні Кирило Савін виступив з доповіддю про історичний

СЕСІЯ – ГАРЯЧА ПОРА!

Після тривалих новорічних свят, як завжди несподівано, в нашому університеті розпочалася сесія – для кого вкотре, а для кого й уперше. Повсюди вирує підготовчий процес: у бібліотеці, в гуртожитках, у коридорах, під дверима аудиторій, де в останню мить хтось раптом з'ясовує, що одне з питань геть випало з пам'яті, тож товариші нашвидкуруч пояснюють пропущене. Усі студенти раптом по-серйознішали, пройнялися відповідальністю,

навіть порозумнішали – це читається на їх обличчях. В аудиторіях панує небувала тиша, атмосфера напруженого інтелектуального пошуку – чи то забутого, чи то недочитаного, чи, можливо, несподіваного осяяння. А за кілька секунд після вердикту екзаменатора і заповітного підпису в заліковці, залишивши аудиторію, щасливі не приховують емоцій: несподіваної радості – від оцінки, на яку не очікував, стриманого задоволення – від оцін-

ки, яку не міг не отримати, суму, невдоволення і смутку, якщо сподівався на краще.

Сесія – це не тільки перевірка засвоєних знань з того чи іншого предмета – результат роботи в семестрі, для студентів вона є ще й іспитом на витривалість. Вступивши до КПІ, можна і не стати справжнім студентом. Адже студентами стають тільки після першої сесії.

Сергій Смолюк

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

- 1** Українсько-німецький енергетичний форум
.....
Сесія...
- 2** Викладач-дослідник О.М.Безвесільна
.....
Олімпіада з механотроніки
.....
Моделювання економічних процесів
.....
Проблема «кліпового мислення»
- 3** Світлої пам'яті М.В. Білоуса
- 4** Будь green!
.....
Наука при каві
.....
Чемпіонат з гри «Що? Де? Коли?»
.....
Увага, конкурс!

ВИКЛАДАЧІ-ДОСЛІДНИКИ

Натхненна у праці та житті

О.М.Безвесільна

Так і хочеться сказати: «Які ж гарні та натхненні обличчя твої, КПП», коли зустрічаєш на території університету Олену Миколаївну Безвесільну – д.т.н., професора кафедри приладобудування, начальника Головного управління акредитації МОН України (1996–1997 рр.), заслуженого діяча науки і техніки України, заслуженого професора НТУУ «КПІ», дійсного члена Академії інженерних наук України, Нью-Йоркської Академії наук та ін. Завжди привітна і уважна, Олена Миколаївна є визнаним фахівцем своєї справи, залишаючись чарівною жінкою. Вона нагороджена почесними відзнаками МОН України «За наукові досягнення», «Відмінник освіти», Почесними грамотами НТУУ «КПІ», має Подяки голови КМДА тощо. Отримати стільки почесних звань та нагород здатна дійсно унікальна жінка.

Почавши свій науковий шлях ще студенткою Київської політехніки, О.М.Безвесільна завжди трималася обраного напрямку. Вона закохана у свою професію зі студентської лави. Тоді лекції зі спеціальності читали, в основному, видатні фахівці приладобудівної галузі з Ленінграда та їх вихованці з КПІ. Іскра їх таланту запалила любов до професії не тільки в майбутньої дослідниці, а й у багатьох інших талановитих творців та організаторів промисловості, науки й освіти України. Була створена відома у світі школа гіроскопістів НТУУ «КПІ» з докторів технічних наук – завідувачів кафедр, професорів: О.В. Збруцький, В.В.Карачун, В.С.Дідковський, О.М.Безвесільна, Л.М.Рижков, Л.М.Гельман та ін. Кожен із названих науковців – нині відома особистість, мають свої наукові школи.

З 1972 р. і донині Олена Миколаївна Безвесільна працює на кафедрі приладів точної механіки, тепер – приладобудування НТУУ «КПІ». Керувала цією кафедрою з 1992 по 2001 рр.

Наукові дослідження Олени Миколаївни присвячені фундаментальним і прикладним питанням механіки гіроскопічних та навігаційних приладів рухомих об'єктів, динаміки авіаційних електромеханічних систем. Вона очолює спеціалізовану раду із захисту докторських та кандидатських дисертацій. Визнана інженером-дослідником НТУУ «КПІ» у 2006, 2007, 2008, 2009 рр. Автор 576 наукових праць, у тому числі 15 монографій, 9 підручників та 8 навчальних посібників з грифом МОН України, 29 патентів та авторських свідоцтв. Довідки про неї включені до світових довідників «Хто є хто в Україні», «Імена України», «Жінки України», «Кіянни», «Who's Who in the World», «Видатні люди 20-го сторіччя».

Усі наукові праці Олени Миколаївни проводяться в галузі приладобудування, механіки, розробки приладів для вимірювання механічних величин. Нею одержані важливі результати з фундаментальних і прикладних питань механіки гіроскопічних та навігаційних приладів рухомих об'єктів; динаміки авіаційних електромеханічних систем, сформовано новий науковий напрямок у механіці: розробка теорії та принципів побудови нової авіаційної автоматизованої гравіметричної системи, новітніх комп'ютерних технологій для дослідження природних ресурсів Землі та корекції інерціальних навігаційних систем рухомих об'єктів.

На початку нового року ми запитали Олену Миколаївну, яким вона бачить наш університет у майбутньому: «Впевнена, що наш славний КПІ має блискуче майбутнє. Це буде науковий та навчальний мегаполіс з розвинутою, чітко працюючою інфраструктурою: навчальні корпуси прекрасно оснащені лабораторною базою, побудовані за новітніми технологіями; передове науково-дослідне виробництво для апробації передових новітніх ідей та задумів; бібліотека, яка має всі найновіші інформаційні зв'язки і можливості. Сучасний науковий, технологічний, економічний і гуманітарно-мистецький центр формування особистостей – молоді України». Ми щиро віримо, що завдяки саме таким співробітникам, як Олена Миколаївна Безвесільна, Київська політехніка й справді незабаром вийде на цей рівень.

Валерія Добричевіч

З 9 по 11 грудня 2010 р. в НТУУ «КПІ» пройшла IV Міжнародна конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Моделювання та прогнозування економічних процесів». Це єдиний на сьогодні в Україні науковий захід, де розглядаються, зокрема, питання прогнозування економічного ризику у фінансовій сфері, прийняття рішень в умовах невизначеності економічного середовища й інформаційних технологій для використання математичних методів в економіці тощо. Його учасники – представники вищих технічних і економічних навчальних закладів, науково-дослідних інститутів і бізнесу. Організаторами конференції виступили кафедра математичного моделювання економічних систем ФММ та департамент навчально-виховної роботи НТУУ «КПІ».

Конференція з математичного моделювання

У збірці матеріалів конференції було надруковано 122 тези доповідей учасників з України та з-за кордону. Для безпосередньої участі зареєструвалося 59 учасників, які презентували свої роботи за одним із чотирьох напрямів: моделювання економічного ризику та прийняття рішень в умовах невизначеності, економічні моделі і методи прогнозування, економіко-математичне моделювання та інформаційне забезпечення трансформаційних змін в економіці України, інформаційні технології в моделюванні економіки. Особливо цікавість викликали актуальні для посткризової економічної ситуації питання моделювання діяльності банків та прогнозування валютних курсів. Значна увага приділялася методам оцінки оптимального розподілу ресурсів на підприємствах та опису економічних процесів із використанням нейронмереж.

Київську політехніку представляли понад 50% учасників конференції, з них 20% – студенти, аспіранти та викладачі кафедри ММЕС; близько 30% учасників (торік – 25%) приїхали до столиці із різних куточків України. Змінюється і віковий склад учасників (у 2010 р. 23% склали аспіранти та здобувачі, кандидати і доктори наук), що свідчить про підвищення загального рівня дискусій.

Тож маємо надію, що міжнародна конференція «Моделювання та прогнозування економічних процесів» і надалі успішно продовжуватиме роботу, розширюватиме коло учасників, залучатиме до обговорення ще більше студентів, науковців та зацікавлених представників бізнесу.

Ксенія Ілченко, аспірантка ФММ, організатор конференції

Минулий рік, серед іншого, для кафедри прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки ММІ ознаменувався успішним проведенням II Всеукраїнської олімпіади «Механотроніка в машинобудуванні», особливість якої полягає в міждисциплінарному змісті та формі змагань (розробка і складання діючих прототипів майбутніх систем). Олімпіада зібрала студентів 10 університетів різного фаху – гідроаеромеханіка, комп'ютерно-інтегровані технології, пакувальна техніка, приладні системи, гідрогазові системи літаків та ін. До початку змагань НТУУ «КПІ» разом з фірмою «ФЕСТО» створили на кафедрі прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки унікальний дидактичний комплекс, який за своїми різноманітними та кількісним складом дозволяє проводити одночасне змагання 20-24 студентських команд.

Майже всі команди були представлені студентами різних курсів, тому що конкурсні завдання охоплювали дисципліни, які викладаються починаючи з 3-го курсу і до захисту дипломів. Пробні змагання, що їх про-

Завідувач кафедри ПГІМ проф. О.М.Яхно вітає команду КПІ

вели самі для себе команди, додали їм впевненості – ніщо так не окрилює, як щойно складена система, яка чітко виконує передбачені журі дії.

Командні змагання. На відміну від олімпіади – 2009, на всіх етапах нинішнього змагання змінювались і техніка (пневматика, електропневматика, мова програмування), і зміст завдання, і місце проведення. Чіткий рух команд за траєкторією змагань забезпечувала група фахово підготованих асистентів, що одночасно стали і «штурманами», які склали найкоротший маршрут до кожного наступного етапу, і «техніками», що на початку етапу перевіряли справність обладнання.

Ігрова форма турніру та прикладна спрямованість забезпечили чітку оцінку результатів: складена система та розроблена програма мали запровадити не пізніше, ніж за 1,5 години, плюс «відсоток за швидкість». Переможцем стала команда кафедри технічної механіки і пакувальної техніки Національного університету харчових технологій (Євген Тищенко, Олександр Стецюк, Андрій Кандиба, керівник – М.В.Якимчук). Хоча на першому та другому етапах перевага була на боці команди НТУУ «КПІ», під час третього етапу команди йшли з однаковим часом. Вирішальним став 4-й етап: не серше місце від друго-

го відокремили лише півтори хвилини та 0,51 бала. Команда кафедри прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки НТУУ «КПІ» (Катерина Купченко, Костянтин Беліков, Максим Доля, керівник – О.С.Ганпанцурова) посіла друге місце, а третє, як і торік, дісталось команді кафедри гідрогазових систем літальних апаратів НАУ (Андрій Власов, Данило Маринець, Вячеслав Радченко, керівник – Г.И.Зайончковський).

Змагання в особистому заліку. Хоча перший день олімпіади видався виснажливим, в особистому заліку учасники показали результати кращі за торішні. Переможцю виборів Максим Доля (НТУУ «КПІ», ММІ), 2-ге місце – Ігор Підгорний (ДонНТУ), 3-тє – Олексій Сте-

ОЛІМПІАДА З МЕХАНОТРОНІКИ

цюк (НУХТ). У номінації «Енергійність і оригінальність» переміг Ігор Криштоп (Сумський університет). До десяти кращих увійшли представники 7 команд з 5 міст України. Яскравим доповненням змагань стали спеціальні призи від ДП ФЕСТО за 4-6 місяця в особистому заліку: сертифікати на навчання в дидактичному центрі. Необхідно відмітити велику увагу до олімпіади керівництва фірми ФЕСТО в Україні, яка надала суттєву допомогу в її організації.

На урочистому закритті олімпіади нагороди вручали завідувач кафедри О.М.Яхно і керівник дидактики ДП ФЕСТО Є.П.Парієнко. Переможці отримали дипломи Міністерства і науки України, медалі, підручники з автографами авторів. Досвід двох олімпіад засвідчив зацікавленість студентів в опануванні механотроніки (кількість команд збільшилася з 12 до 14, а учасників з 36 до 46). Значно виріс рівень олімпійців – перші шість команд запропонували повністю працездатні системи. До КПІ на тренування з вересня по листопад завітали команди НАУ та НУХТ (м. Київ), ВНТУ (м. Вінниця), ДонДТУ (м. Алчевськ), СумДУ (м. Суми). До олімпіади приглядалися представники Луцького та Львівського університетів, а кафедра інженерної механіки, машин та апаратів Хмельницького університету вперше надіслала свою команду. За ходом змагань спостерігали представники

Інституту інноваційних технологій і змісту освіти, вони цікавилися організацією та враженнями учасників.

За підсумками олімпіади виникла пропозиція – з наступного року зробити її відкритою та запросити до участі зарубіжні команди. Цьому сприятиме накопичений досвід, адже наші студенти брали участь у конкурсах-виставці в Таллінні (Естонія), семінарах в Магдебурзі (Німеччина), а також наукові контакти кафедри ПГІМ з фахівцями механотроніки з ВНЗ Литви, Польщі та Білорусі.

Олександр Галецький, Ігор Ночіченко, аспіранти ММІ

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ТА ПРОБЛЕМА «КЛІПОВОГО МИСЛЕННЯ»

Останнім часом громадськість, яка ще здатна мислити, б'є на сполох, відзначаючи наявність феномену так званого «кліпового мислення» та його наслідків для окремої людини вже зараз та для суспільства в цілому в недалекому майбутньому. Достатньо подивитися на деякі заголовки статей в ЗМІ та на відповідних сайтах в Інтернеті: «Інформація – самий сильний наркотик останнього десятиліття», «Джеймс Мартин: тенденції, которые мы наблюдаем, могут угрожать человеческому разуму...», «Кліпове мышление – что это такое?», «Кліпове мышление не зерцальное мышление. Оно отражает состояние мира», «Единый государственный экзамен: формирование личности с примитивным сознанием», «Опасное клиповое мышление», «По поводу пиксельного мышления», «Осторожно! Кліпове мышление», «Кліпове мышление приводит к безграмотности», «Не читают. Кто виноват и что делать?», «Знания в эпоху интернета, телевидения, газет и болтовни»...

У зв'язку з інформатизацією освіти, яка нині сприймається як панacea, виникають ризики втрати творчої культурно-генерунової здатності цілих поколінь. Це немінуче, якщо комп'ютерні навички користувача (які створюють ілюзію доступності пізнавальних дій) не супроводжуються логічним осмисленням, операціоналізацією, теоретичним засвоєнням предметних галузей навчальних дисциплін, широкою культурною асоціативністю у сприйнятті та розумінні процесів життя, живим спілкуванням з викладачем та колегами.

Під впливом комп'ютерних технологій формується особливий тип мислення, «кліпова» свідомість, яка завдяки ЗМІ та лавиноподібному розвитку й динаміці агресивного маркетингу Інтернету, надзвичайними темпами набуває масового характеру: кількість людей з «кліповим» (фрагментарним, мозаїчним, піксельним, колажним, калейдоскопічним) мисленням швидко збільшується та підходить до критичної точки, після якої почнуться незворотні зміни у свідомості інших людей та суспільстві в цілому.

Кліпове мислення призводить до: масового синдрому розладу уваги; втрати бажань пізнання нового; знищення потреби та здатності до творчості, чому сприяє постійне використання вторинної інформації на рівні її переробки та комбінування; роздробу в бажаннях та вчинках; невідповідності образу думок образу життя; непослідовності в прийнятті рішень щодо розв'язання проблем, навіть, суто життєвих та послабленню відповідальності за їх наслідки; оперуванню тільки змістами фіксованої довжини, невмінню працювати з семіотичними структурами довільної складності та зосередитися на будь-якій інформації на довгий час; зниженню здатності до аналізу та синтезу; «віртуальної наркоманії» та інтернет-аддикції; залежності від пошуку інформації, комунікації в мережі та інших видах діяльності людини в інформаційному просторі всесвітньої павутини; антиінтелектуалізму та плагіату; масової неосвіченості молоді та феномену гордовитої захопленості

своїм нецтвом; абсолютної впевненості у своїй правоті, завдяки тому, що люди, які персоналізують антиінтелектуалізм, не усвідомлюють даної проблеми; диспропорції між формальним та дійсним рівнем знань; різкому зниженню коефіцієнту засвоєння знань та фактичної успішності навчання; фальсифікації оцінки.

Кліпова свідомість передбачає майже повну відсутність раціональних основ та чіткої логіки; формування калейдоскопу, мозаїчності та фрагментарності сприйняття та вражень; порушення та відсутність будь-яких правил та догм. Абсурд стає «логікою» кліпового мислення. Складаючи картину світу з шматочків елементарного змісту, досягаючи максимуму спрощення при мінімалізації об'єму знака, кліпове мислення в режимі коротких, інтенсивних образів, фрагментарних та тимчасових модульних сполохів інформації (можливо, прагматично цілеспрямованих), створює новий образний ряд в химерній, скороченій, незв'язній формі, який не піддається жодній класифікації. Це є ментальною моделлю сучасної реальності – часу коротких фраз і думок.

У зв'язку з вищеозначеним виявляється нагальна потреба аналізу впливу новітніх інформаційних технологій на формування особистості й суспільства, у тому числі через призму світоглядних змін.

Г.П. Бахтіна, доцент, директор науково-методичного центру «Системного аналізу і статистики» НТУУ «КПІ»

ВІН КЛИКАВ НАС ІЗ МАЙБУТНЬОГО

Світлої пам'яті Михайла В'ячеславовича Білоуса

26 січня – день пам'яті Михайла В'ячеславовича Білоуса, заслуженого професора НТУУ "КПІ", патріота Київської політехніки, з якого протягом 60 років було пов'язане його життя. 29 листопада 2010 року йому виповнилося б 80 років.

У дні, що передують дню народження і дню пам'яті Михайла В'ячеславовича, збираються його найближчі колеги, друзі й учні, щоб згадати добрим словом дорогу нам людину, нашого вчителя й друга. С що згадати і мені.

У листопаді 1971 року я був прийнятий на навчання до аспірантури при КПІ по кафедрі металознавства, термічної обробки і фізики металів. Науковим керівником дисертації був призначений завідувач кафедри проф. В'ячеслав Георгійович Пермяков. І от перед першою бесідою з В'ячеславом Георгійовичем відбулося моє знайомство з Михайлом В'ячеславовичем Білоусом.

Михайло В'ячеславович був одним із провідних лекторів кафедри (тоді ще – кандидат наук, доцент; докторську він захистив у 1972 році). Його великий стіл сталінської епохи, оббитий коричневим дермантином, стояв ліворуч від входу в кабінет завідувача кафедри. Михайло В'ячеславович був одягнений у сірий ворсистий светр, привезений із США, де незадовго до цього проходив наукове стажування в ранзі "постдока".

Бездоганний "фітджеральдівський" проділ. Легка сивина. Коротке русо-рустикання. Ясний погляд "очі в очі". Доброзичлива посмішка "на західний манер" (чі-і-із!). Звичайні в такому випадку слова, як заведено "за протоколом". Це була наша перша зустріч, а всього в період з 1971 по 2008 рік, за моїми підрахунками, їх було не менше півтори тисячі, під час яких ми обговорювали й осмислювали все.

Моя перша наукова стаття (з тонких плівок системи "мідь-марганець") була підказана Михайлом В'ячеславовичем; більше того, він показав, як це треба робити: її "кістяк" написав своєю рукою. "Першу статтю аспіранта повинен написати його керівник", – говорив Михайло В'ячеславович.

Пам'ятаю й першу зі створених нами разом лабораторій – лабораторію вакуумних технологій для одержання тонких шарів металів і сплавів, що почала діяти восени 1972 року. Це була маленька кімнатка на сходовій клітці третього поверху корпусу № 6, у якій до створення тонкоплівкової лабораторії розміщувався гардероб кафедри цивільної оборони.

Михайло В'ячеславович на той час обіймав посаду начальника Науково-дослідного сектору КПІ й знайшов можливість виділити для цієї лабораторії посаду інженера, що прискорило виконання експериментальної частини дисертаційних досліджень аспірантів.

Ми "дістали" (термін тих часів) перші в КПІ вакуумні установки промислового виробництва. До цього на кафедрі було тільки вакуумне устаткування, зібране умільцями.

При підготовці моєї дисертації до захисту Михайло В'ячеславович дав низку цінних порад, продемонструвавши глибокі й різноманітні знання (і не тільки в галузі тонкоплівкового металознавства). Пам'ятаю, він тоді сумнівався під час обговорення виявленого нами ефекту: у квазішарових плівках системи "Cu-Mn", отриманих випаром фракціонуючих сплавів міді з 15-25 ат. % марганцю, при термічній обробці марганець із глибоких шарів рухався до зовнішньої поверхні з утворенням на ній оксидів марганцю. Виходило, що марганець "вилучається" із квазішару марганцю. "Як це – "вилучається"? – запитував Михайло В'ячеславович. – Не факт!"

Як добре, що тоді (в 1974 році) ми "не пройшли повз" цей ефект! При захисті докторської ефект впливу процесів на зовнішній поверхні тонких металевих плівок на розвиток дифузійного фазоутворення в об'ємі став одним із захисних положень дисертації.

Відвідували ми й лекції Михайла В'ячеславовича з фізики металів. Було тоді на кафедрі таке правило (прекрасне!), щоб аспіранти в порядку педагогічної практики слухали лекції провідних викладачів і вели заняття.

Після блискучих лекцій викладачів Московського інституту сталі й сплавів мене було важко здивувати, але перших вражень від лекцій Михайла В'ячеславовича було досить, щоб перекоонатися: він – методист-професіонал найвищого рівня. До речі, свої конспекти лекцій він давав і студентам, які просили щось переписати (хоча тоді не було скеросків, і ризик втратити їх був великим).

Михайло В'ячеславович ніколи не залишав без відповіді питання студентів на лекціях і ніколи не забував продовжити обговорення, якщо питання здавалися йому дискусійними або нестандартними.

Пам'ятаю наші бесіди про ангармонізм коливань атомів "раток як причину теплового розширення металів. Михайло В'ячеславович мене переконав, але для цього потрібні були дві додаткові зустрічі на консультаціях.

У 1975 році я попросив Михайла В'ячеславовича перевести мене на кафедру загальної фізики, яку він очолював, у проблемну лабораторію напівпровідників. Нею тоді завідував к.ф.-м.н. Юрій Михайлович Алтайський, а Михайло В'ячеславович був науковим керівником проблемної лабораторії. Нашу пропозицію розвивати в КПІ напрям тонкоплівкового металознавства було підтримано і проректором з наукової роботи Всеволодом Івановичем Костюком, і ректором Григорієм Івановичем Денисенком.

Потім ми вже все робили разом. І, незважаючи на різницю в 17 років, бар'єрів між нами не було. Ми-

хайло В'ячеславович завжди підкреслював, що "все це було зроблено разом", не забував сказати про участь найближчих колег. Ми дійсно ніколи не розділяли внесок кожного з нас, це навіть жодного разу за 37 років співробітництва не обговорювалося, просто неможливо було розділити. Ми були єдиною командою – і цим усе сказано, але авторитет, досвід і знання Михайла В'ячеславовича в реалізації наміченого відігравали вирішальну роль.

Пишу, що все робили разом, і ловлю себе на думці, що рука не піднімається написати: "під керівництвом Михайла В'ячеславовича", – настільки незвичайною, нестандартною була форма виконання ним функцій керівника. Син лікаря-психіатра, Михайло В'ячеславович блискуче знав психологію людей. Він ніколи не давав доручень, вказівок у звичній для більшості з нас формі, а коли треба було щось зробити за допомогою підлеглих, починав розмову у формі запрошення: "Давайте порадимось".

У 70-80-ті рр. минулого століття в КПІ почався етап активного розвитку плівкового металознавства. Ми створили прекрасні для того часу нові дослідницькі лабораторії: електронної мікроскопії, рентгенографії, металографії, феромагнітного резонансу, вторинно-іонної мас-спектрометрії, Оже-спектроскопії, оптичних вимірів, вакуумних технологій – усі вони спеціалізувалися на дослідженнях саме тонких металевих шарів складного складу.

Не можемо не сказати про особливу роль у цих справах колег – випускників кафедри фізики металів Елли Марчевської, мого великого друга і соратника протягом багатьох літ, нині – заступника декана ФМФ, а також випускниці Одеського політехнічного Людмили Гермаш, яка прийшла до нас у 1975 році, нині – зав. каф. загальної фізики і фізики твердого тіла, – людей великої енергії й ініціативи, з якими ми безпосередньо займалися створенням матеріально-технічної бази лабораторії нового науково-технологічного напрямку.

Важко навіть перечислити все те, що було зроблено Михайлом В'ячеславовичем і для кафедри загальної фізики, і для кафедри фізики твердого тіла, і для кафедри фізики металів, беззмінним професором якої він був усі роки з моменту обрання мене завідувачем цієї кафедри в 1991 році. Назву тільки головне, що мало вирішальне значення для розвитку кафедри фізики металів.

У 1993 році була відкрита філія кафедри фізики металів в Інституті металознавства ім. Г.В. Курдюмова НАН України. За пропозицією Михайла В'ячеславовича на посади професорів були запрошені академіки НАН України А.П. Шпак і В.В. Немощаленко, а директором філії кафедрі в Інституті металознавства був призначений завідувач відділу Інституту металознавства проф. М.О. Васильєв, який винятково багато зробив для реалізації справжньої моделі фізико-технічної освіти на кафедрі фізики металів.

У 1998 році була створена спільна з НАН України навчально-наукова лабораторія дифузії в тонких шарах подвійного (Інституту проблем металознавства ім. І.М. Францевича НАН України і НТУУ "КПІ") підпорядкування; спільний наказ Президії НАН України і Міністерства освіти України №324/474, підготовлений за участю Михайла В'ячеславовича, був виданий 31 грудня 1998 року.

У 2000 – 2002 роках за особистою участю Михайла В'ячеславовича і за підтримки НАН України на кафедрі фізики металів були відкриті нові міждисциплінарні спеціалізації: "Комп'ютерні методи в металознавстві", "Біосумісні металеві матеріали" й "Металеві матеріали в медицині".

Михайло В'ячеславович Білоус написав концепцію видання на кафедрі фізики металів серії монографій "Сучасні проблеми теоретичного й прикладного металознавства", що була затверджена Міністерством освіти України, й за підтримки міністра освіти України, ректора НТУУ "КПІ" М.З.Гуровського з 1998 року серія почала видаватися силами кафедри.

За участю Михайла В'ячеславовича авторським колективом у складі: М.В. Білоус, М.А. Васильєв, Є.В. Ващенко, Г.Д. Холмська, С.І. Сидоренко в 1997 році був створений електронний підручник "Будова рідких, аморфних і кристалічних матеріалів" із грифом Міністерства освіти України. Це був перший і, наскільки нам відомо, поки єдиний електронний підручник з фізичного металознавства в СНД.

Розвиток ідей, закладених у методику створення електронного підручника "Будова..." і підготовленої на цій основі дисертації Г.Д. Холмської "Методика проектування програмно-педагогічних засобів з матеріалознавчих дисциплін" привели до створення на кафедрі фізики металів віртуального інформаційного простору – комп'ютерної мережі PhysMetNet – методично нового інструмента організації самостійної роботи студентів, що відкрило й нові можливості для педагогічної діяльності, впровадження сучасних технологій освіти і наукових досліджень. До речі, саме Михайлу В'ячеславовичу належить ідея підготовки дисертації на стигу металознавства, інформатики й педагогічних наук. Так народжувався ще один новий науковий напрямок – педагогіка комп'ютерних технологій у металознавстві.

Із цього зробленого Михайлом В'ячеславовичем не можемо не згадати одну справу, що мала значення не тільки для кафедри фізики металів і для КПІ, але й для

всієї системи вищої професійної (фізико-технічної) освіти України – створення в КПІ фізико-технічного факультету подвійного (НАН України й Міносвіти України) підпорядкування.

У 1993 р. ректор КПІ М.З.Гуровський запропонував створити в КПІ фізико-технічний факультет – факультет нового типу для талановитої молоді. За участю Михайла В'ячеславовича були підготовлені базові документи, необхідні для створення нового факультету (концепція діяльності, зміст курсів, проект навчального плану, структурно-логічні схеми, проекти наказів), проведено низку спільних з керівництвом НАН України нарад, на яких усе зроблене було схвалено. 14 лютого 1995 року Б.С. Патон і М.З.Гуровський підписали спільний наказ про створення в КПІ фізико-технічного факультету.

Тепер успіхи студентів фізтеху КПІ відомі далеко за межами України; нині (під керівництвом професора О. М. Новикова – незмінного декана з 1995 року) студенти фізтеху стали переможцями світових студентських олімпіад з математики й інформатики; попит на випускників фізтеху – фахівців із прекрасною широкою фундаментальною підготовкою – один із найвищих серед випускників факультетів КПІ природничого профілю.

Перелік добрих справ Михайла В'ячеславовича можна продовжувати й продовжувати.

Тепер хочу сказати про деякі деталі характеру, особистості Михайла В'ячеславовича. Він був професіоналом і патріотом вищої школи. "У системі вищої школи треба насамперед навчитися добре викладати!" – любив говорити Михайло В'ячеславович. Для цього треба визубрувати лекції, доповіді, виступи, тоді приходить не тільки розуміння, але й знання. Іншого шляху не існує. "Знання – це те, що залишилося після того, як зрозуміли й вивчене забулося, а визубрене – трошки залишилося!" – говорив Михайло В'ячеславович.

І ще: "Лектор із крейдою й на дощці повинен працювати разом зі студентами, малювати дислокації й дисклінації, навіть якщо на це йде 40 хвилин лекційного часу. Тоді й темп лекції буде посилюватися для адаптації матеріалу студентами".

Незважаючи на величезний лекторський досвід, Михайло В'ячеславович продовжував серйозно готуватися до кожної лекції. Часто у спільних відрядженнях доводилося бачити, як він "на коліні" повторює виведення формул, виконує складні викладки, готуючись до найближчих лекцій у дні після відрядження.

Методично бездоганні формулювання шліфувалися роками (так, наприклад, народжувався наш електронний підручник "Будова рідких, аморфних і кристалічних матеріалів"). Тому базова, змістовна частина лекцій з "класичних" предметів рік у рік читалася "слово в слово" (настільки все було вивірено). Це стосується курсів лекцій з "класичних" предметів, у яких давалися вже установлені наукові уявлення. В спеціалізаційних рамках магістерської підготовки, де давалися наукові знання, що швидко оновлювалися, про повторення через 20 років "слово в слово" не могло бути й мови.

Михайло В'ячеславович особливо любив металознавство як описову науку. Опис металографічних структур приносить йому задоволення.

Своїх підопічних він учив ясності й чіткості викладу: "не заощаджувати" на словах, використовувати стільки слів, скільки необхідно, щоб думка була сформульована завершено, методично самодостатньо. Любив Михайло В'ячеславович до словесності була за-

Михайло В'ячеславович завжди був акуратно й елегантно вдягнений. Взуття блискуче, штани випрасувані, сорочки завжди – свіжі. Проділ чітко позначений. Це, на жаль, тепер доводиться ставити за приклад деяким нашим молодим викладачам. Взагалі, багато чого з того, що робив і чому вчив нас Михайло В'ячеславович, дуже корисно знати молодим колегам, студентам, щоб наслідувати цей високий зразок.

Інтелектуальний, витриманий, бездоганно коректний... Іншим Михайла В'ячеславовича ми не знали. Однак, незважаючи на зовнішню м'якість, у відстоюванні принципів речей він був непохитний. Не прощав неучтва. Усе, що міг зробити для поліпшення дисертації здобувачів, – робив, але якщо був притиснутий до стіни, то був принциповий "до кінця". І кафедра загальної фізики і фізики твердого тіла, якою Михайло В'ячеславович завідував більше 30 років, і кафедра фізики металів бачили досить прикладів цього.

Він ніколи ні про що не просив, не клопотався про якісь привілеї для себе, не просив викладачів поставити незаслужені оцінки "недбайливим родичам", не чекав нагород. Він був над усім цим. Хоча, звичайно ж, був гідний найвищих нагород. Людина із цивілізованого майбутнього – багатом здавалося не від миру цього.

Коли кафедра висувала своїх представників на здобуття почесного звання "Заслужений працівник освіти України", серед них був і Михайло В'ячеславович. Але так трапилося, що, як ми з'ясували згодом, його документи на якійсь стадії загубилися. А вдруге Михайло В'ячеславович нагородний документ не подавав. Мене увесь час мучить сумніння, що ми не "відстежили" проходження нагородних документів на всіх етапах цього процесу. А не зробили цього лише з тієї причини, що, здавалося, Михайло В'ячеславович заслуговує на почесне звання поза будь-яких документів.

Михайло В'ячеславович був відомим ученим у сфері фізики конденсованого стану. Ним виконані глибокі дослідження з фазових перетворень у сталях, з фізичного металознавства тонких плівок, впливу процесів на поверхні на розвиток дифузійного масопереносу в об'ємі, дифузійного формування структури й фізичних властивостей металевих і спожих систем.

Михайло В'ячеславович мав глибокі, енциклопедичні наукові знання, широкі й різнобічні наукові інтереси. Про це свідчать не тільки написані ним монографії й підручники, нові актуальні наукові проекти й підготовлені під його керівництвом (або за його участю) дисертації, але й величезна кількість (за нашими оцінками – не менше ста) виступів як опонента по докторських і кандидатських дисертаціях. Його авторитет в наукових колах Національної академії наук України й системи вищої освіти України був винятково високим.

...Я багато міркував про те, що значить для нас Михайло В'ячеславович. Чому його роль у нашому житті – житті молодих учених – і в житті багатьох багатьох інших людей виявилася настільки значною? Чому з роками не забуваються деталі спілкування з ним, чому раз по раз у складних ситуаціях (і в науці, і у викладанні, і в житті) ми подумки звертаємося до нього: "А як би зробили Ви? Як би Ви порадили?" (він так любив цю змачу – порадитися). Чому Михайло В'ячеславович значить для нас більше, ніж багато інших? Відповіді може бути безліч, і кожний з нас запропонує своє бачення. І, напевно, кожний буде прав по-своєму.

Мені здається, що Михайло В'ячеславович увібр у себе все краще, що було в повнозному КПІ, коли це була одна родина – родина КПІ. Навчальні корпуси (тоді – до вулиці Політехнічної), гуртожитки, парк, житлові будинки для родин професорів... Огієвські, Кільчевські, Орнатські, Павлови, Горделадзе, Холмські-Лукашенки, Білоуси (всіх неможливо перелічити), деякі з яких оселилися ще "за царя-панотія". Засновники всесвітньо відомих науково-педагогічних шкіл – гордість і слава КПІ. Тут у родині професора КПІ Є.О.Патона народився нинішній президент НАН України, випускник КПІ Б.С. Патон. Все це було поруч, усі були разом, дійсно – як "у родині".

У середовищі університетської інтелігенції КПІ панувала особлива атмосфера – відкритості, щирості, високих прагнень.

Михайло В'ячеславовичу, який сформувався у цьому середовищі, – яскравому, молодому, талановитому – було дано бачити життя немов із майбутнього – освіченого, досконалішого, цивілізованішого. З вищими зразками професіоналізму й стандартів "у людському вимірі", ніж це було в нашій минулості і продовжує залишатися у сьогоденні дійсності. Не стверджуючи безпосередньо, він своїм життям переконав, що таке майбутнє справді приваблює. До Михайла В'ячеславовича як до носія цього образу неможливо було не тягнутися, в чому й полягає пояснення, на мій погляд.

Надзвичайним чином поєднавши в собі звучання багатьох життів, Михайло В'ячеславович володів даром бачити те, що іншим було не дано. І сьогодні він немов приходить до нас – не з минулого, а усе ще з майбутнього, у якому ми хотіли б бачити себе кращими, ніж, напевно, ми є сьогодні.

С.І.Сидоренко,
зав. каф. фізики металів, проф.

М.В.Білоус, 60-ті рр.

М.В.Білоус (стоїть другий зліва) та викладачі кафедри фізики металів зі студентами, 1994 р.

гальновідомою. Запитував на спитах студентів: "Ви читали Вільяма Фолкнера "Шум і лють"? Учність ясності мови на прикладі цього письменника".

У багатьох починаннях – і в науці, і в педагогічній діяльності – ним керувала допитливість, яку він зберіг до кінця своїх днів. А як це? А чому так? Зрозуміти до глибини, до найдрібніших деталей, до джерел явища: "Це цікаво!" І описати методично точно, щоб це було зрозуміло й іншим. У таких справах Михайло В'ячеславович був неперевершеним майстром ще й тому, що блискуче володів мистецтвом риторики й захоплював словесністю.

"Для мене всі люди поділяються на дві категорії: хто "пише" і хто "не пише". У ці слова він вкладав такий зміст: той, хто пише, – шліфує, структурує, систематизує свої знання, вигострює формулювання, готує свої знання й думки до наступного використання (у лекціях, книгах, у проєктах, у науково-організаційній діяльності). І сам Михайло В'ячеславович дуже любив писати, чим і займався щодня вдома, після повернення з роботи, а також у ранкові години.

А "хто не пише" – не розвивається, не вдосконалюється, "закисає" (як він любив говорити). Словом, "не пише" – це зупинка, грізна ознака відставання.

Спільними зусиллями КППішників за п'ять днів місто стало на 2 тони чистішим! Про це потурбувався локальний осередок BEST (Board of European Students of Technology – Рада європейських студентів-технологів) у Києві і профком студентів НТУУ «КПІ». Саме вони організували проект iGreen – «Збережемо Землю Зеленою!», який проходив із 29 листопада по 3 грудня 2010 р.

Папір, пляшки, поліетилен... на вулицях, площах, тротуарах і навіть у парках. Так ми віддячуємо природі за те, що живемо в одному з найзеленіших і найкрасивіших міст світу.

натомість сотні дерев вирубують «за нестачі» вторинної сировини, яку можна було б переробити.

Думка щось робити блукала головами багатьох. Та саме BEST

почав діяти. «Це перший такого роду захід у КПІ. У решті університетів Європи, як і загалом у суспільстві європейських країн, на

проблему сміття давно звернули увагу. Переробка вторинної сировини – нормальна європейська практика. Ми, як завжди, позаду», – говорить Ірина Загірська, перший президент осередку. Тож, щоб почати виправляти невтішну картину, у студентських гуртожитках організовано пункти прийому сміття. Найактивніших 15 захисників природи

отримали футболки з логотипом iGreen. Вітаємо Євгена Сірого (ПБФ), який один зібрав 58,3 кг сміття!

А в 7-му корпусі було організовано експозицію сміттєвого мистецтва – Trash Art. Виявляється, з пластикових пляшок можуть вирости квіти, а з фольги – картини; серед експонатів були також ляльки з пап'є-маше, костюми, вази для квітів. Для своїх шедеврів організатори заохочували використовувати «чисте сміття» – поліетилен, пластик, папір тощо. Усіх митців нагороджено футболками.

Анюта Камонгар

Будь green!

Наука при каві – приємне з корисним

У середовищі студентської молоді м. Києва з'явилося товариство, що може стати альтернативою як одноманітним молодіжним тусовкам, так і нудним науковим зібранням. Це організація, започаткована студентами НАУКМА ще 2003-го – «Наука при каві» («Science with coffee»). Зародилася вона з нестримного бажання рости і розвиватися так, щоб цікавим був не лише результат пізнання, а й сам процес. Це бажання поступово переросло в регулярні зустрічі з розумними людьми, спілкуван-

Тренер Костянтин Стародубцев

тися з якими значно цікавіше, ніж читати підручники і шаритись в Інтернеті.

Збираються учасники клубу кілька разів на місяць у стінах Києво-Могилянської академії. Як правило, усі заходи безкоштовні. Для обговорення обирають найрізноманітніші теми: від роботи довгострокової пам'яті до теорії кохання та математичної моделі Бога. До речі, на «Теорію кохання» від спікерів Миколи Томенка та генерального директора Київського міжнародного інституту соціології Володимира Паніотто 2005-го року зібралось дві сотні людей!

За словами організаторів, до «Науки при каві» долучається все більше КППішників. І це не тільки через чай, каву, калучіно на шару. Нехитру назву розшифровує керівник проекту Олександр Король: «Наука і кави – поєднання формального та неформального.

Інь і янь. Так ми прагнемо показати, що навчання може приносити водночас і користь, і задоволення». Щоб пройти відбір до клубу, необхідно зареєструватись на сайті www.swc.com.ua і максимально цікаво відповісти на відриті запитання.

Говорячи про складне простою, популярною мовою, учасники «Науки при каві» руйнують стереотипи про те, що наука – це для обраних, що ті, хто з нею «дружить», – схилені задроти. Насправді ж хтось розумний і бородатий казав: багато чого можна пояснити семирічній дитині і будь-що (!) – семикласнику. До речі, не завадило б і нашим учителям у школах, викладачам в інститутах при прийомі на роботу проходити тест – пояснювати матеріал так, як семикласнику, демонструючи в такий спосіб свої педагогічні здібності.

Анюта Камонгар

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посади старшого викладача (кандидат наук),
яка буде вакантною з 1 березня 2011 року
по інституту, кафедрі:

Видавничо-поліграфічний інститут

Кафедра організації видавничої справи, поліграфії та книгорозповсюдження
ст. викладачів – 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.
Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімн. 243.

Участь в інтелектуальних іграх – справа почесна. Однак ще більшої поваги заслуговують ті, хто організують та проводять такі змагання. Тож 15 грудня 2010 р. у морозний зимовий вечір відбувся чемпіонат НТУУ «КПІ» з гри «Що? Де? Коли?» під егідою профкому студентів нашого університету.

Коли кілька місяців тому студент ФЕА Ярослав Добросинцев звернувся до профкому з пропозицією про проведення такого заходу, голова профкому А. Гаврушкевич та його заступник Ю. Веремійчук з радістю сприйняли ідею.

Тож, коли настав час проведення інтелектуальної гри, у читальному залі №12 науково-технічної бібліотеки зібралось 17 команд, щоб поборотися за звання найрозумнішого в КПІ – це «TOP 7», «Just for lulz», «Тандем інженерів», «Я і моя молодая команда», «QWERTY», «Сферический конь в вакууме», «ТВ и никто другой», «Memento mori», «Турканички», «Фундук-арахис», «ФБТ IX», «Автоответчики», «Правда», «Релейные полужащитники», «Lingvo X3», «Червоні яблучка», «Хто всі ці люди?». Учасникам довелося відповісти на 36 питань, які інколи були між собою пов'язані: попереднє питання у своєму тексті могло містити відповідь на наступне, тож давали можливість командам заробити бали також завдяки уважності та спостережливості.

У результаті трьохгодинного дійства було визначено переможців.

Відкриємо секрет, що авторка цієї замітки грала за команду переможців чемпіонату, тож з надзвичайною гордістю я друкую наступні слова: переможцем чемпіонату НТУУ «КПІ» з гри «Що? Де? Коли?» за версією профкому студентів та аспірантів стала команда «Червоні яблучка» у складі: капітан

сандрі Молодчик, Вадима Стасюка. Третє місце здобула команда «Lingvo X3», яка грала у складі лише з трьох (!) осіб – Єгор Зацепін (ФІОТ), Катерина Довгань (ФТІ), Анна Пишняк (ФБТ).

Від імені всіх команд хотілося б подякувати профкому студентів та аспірантів, ідейному натхненнику Ярос-

Як кореспондент газети на чемпіонат ходила

Євгеній Гурт (ФПМ), Олег Олійник (ФІОТ), Сергій Гаврилов (ФПМ), Михайло Козік (ФПМ) та Валерія Добривечір (ВПІ).

Друге місце посіла команда «Хто всі ці люди?» з ФАКСу у складі Дмитра Мішкіна, Іллі Кривохатська, Олек-

лаву Добросинцю, ведучим Сергію Яковлеву та Анастасії Русовій за проведення гри. На овації заслуговують усі команди, що взяли участь у чемпіонаті та перетворили його на справжнє свято інтелекту.

Валерія Добривечір

Володимир Іванович Лиховодов

18 грудня 2010 р. на 82 році пішов з життя видатний зодчий, історик, поет Володимир Іванович Лиховодов – головний архітектор нашого університету, лауреат Державних премій СРСР і України в галузі архітектури, заслужений працівник культури України.

Більшу частину свого життя Володимир Іванович присвятив нашому університету, який він дуже любив. Сучасний вигляд КПІ, гармонійно об'єднуючий історичну спадщину і масштабний комплекс нових корпусів, створений завдяки таланту і творчій енергії Володимира Івановича.

Під керівництвом В.І.Лиховодова у 1973-1975 рр. було складено перспективний Генеральний план Київського політехнічного інституту. Згідно з цим планом територія КПІ поділялася на

ряд зон: навчальну, житлову, паркову, спортивну, господарську, науково-експериментальну. Проектування споруд здійснювали генпроектувальник КиївЗНДІЕП та більше десяти круп-

них проектних організацій Києва, Москви, Ленінграда, Харкова. У 1974 р. перспективний генеральний план розвитку КПІ був затверджений Держбудом у урядом України, а в 1975 р. у КПІ розпочалося велике будівництво. За період будівництва навчально-виробничі площі КПІ зросли втричі і склали більше 320 тис. кв. м. Було споруджено понад 20 нових об'єктів, у тому числі навчально-лабораторні корпуси, що склали навчальне ядро комплексу, Науково-технічна бібліотека, Центр культури та мистецтв, Центр фізичного виховання і спорту, гуртожитки №№18-20.

Творчий талант В.І.Лиховодова виявився також при створенні книг з історії університету, присвячених 100- та 110-річчю КПІ. Ці видання є цінними збірками рідкісних історичних документів, архівних досліджень і авторських висновків. Серед книг В.І.Лиховодова – «КПІ – від першого кроку до першого випуску», «КПІ – кризь роки», «КПІ – перше століття».

Володимир Іванович був сповнений енергії, його любов до університету і розуміння значущості КПІ надихала його на нові творчі задуми і проекти, що, разом із утіленням, поповняють історичну скарбницю КПІ.

Образ Володимира Івановича Лиховодова, його світлої, доброї, шляхетної і сильної духом особистості назавжди залишиться в нашій пам'яті, а його праця і творчість увійдуть в історію КПІ. Висловлюємо щире співчуття родині покійного.

Ректорат, друзі, колеги

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,

м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.